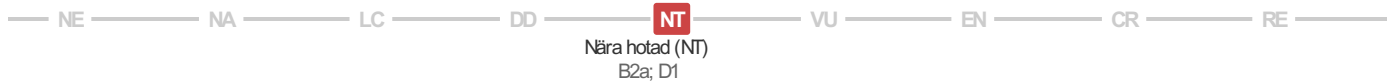

Bryum oblongum

Dvärgbryum

Klass: Bryopsida (egentliga bladmossor), **Ordning:** Bryales, **Familj:** Bryaceae, **Släkte:** *Bryum* (bryummossor),
Art: *Bryum oblongum* - dvärgbryum Lindb. **Synonymer:**

Kännetecken

Artens skott växer enstaka eller i glesa tuvor. Skotten har bladen något ansamlade i skottspetsen. Skotten är högst 1 cm höga och är ibland förgrenade med upprätta, karakteristiskt småbladiga grenar. Bladen är kupade och ovala och har trubbig eller rund spets. Nerven är rödbrun eller röd och tydlig och slutar oftast en bit nedanför bladspetsen. Bladkanten är slät, har otydlig kantlist och är nästan helt plan. Honbladens kanter är däremot tillbakaböjda. Bladcellerna är hexagonala till avlånga, 14–16 µm breda, relativt tunnväggiga och 1,5–4 gånger så långa som breda. Honbladens celler är 3–6 gånger så långa som breda och tjockväggiga. Arten är skildkönad men kapslar är troligen relativt vanliga. Kapseln är oval och rödbrun och skaftet är kort och rött. Den inre tandkransen har välutvecklade cilier. Specialiserad vegetativ förökning är inte känd.

När dvärgbryum är steril kan den förväxlas med unga skott av andra bryummossor *Bryum* spp., men de trubbiga bladen är förhållandevis karakteristiska. Den närmaste körsbärsbryum *Bryum blindii*, som kan växa i liknande miljöer, har brett ovala kapslar, långsmala, minst 4,5 gånger så långa som breda, tjockväggiga bladceller och groddkorn i bladvecken. I Norge har ytterligare en närbesläktad art hittats, stavbryum *B. vermigerum*, men den har stavformiga groddkorn i bladvecken.

Utbredning och status

Arten är sällsynt men förekommer spridd i stor del av Sverige. Den finns sällsynt i Norge och Finland. Världsutbredningen omfattar även Alperna, Norra Asien och Nordamerika. Arten är rödlistad även i flera andra länder i Europa (Hodgetts 2015).

Ekologi

Dvärgbryum växer på bar jord i relativt exponerade lägen. Substratet är oftast sandig eller lerig jord som är fuktig eller blöt åtminstone under vinter och vår, men som troligen torkar upp under sommaren. Den har hittats på både kalkfattig och kalkrik jord, t.ex. på skogsbilvägar, stränder, i diken, grustag och kalkbrott. Den har hittats med bl.a. brännmossa *Ceratodon purpureus*, jordmossor *Dicranella* spp., päronmossa *Leptobryum pyriforme*, trubbkornsnicka *Pohlia bulbifera* och storkornsnicka *P. filum*.

Hot

Igenväxning och exploatering av stränder, diken och restaurering av gamla kalkbrott, grustag etc. utgör ett hot mot artens långsiktiga överlevnad.

Åtgärder

Småvatten och odikad, öppen mark bör bevaras i största möjliga utsträckning. Aktuella lokaler bör skötas så att arten kan fortleva i livskraftig omfattning. Arten måste eftersökas samt dess biologi och krav på skötsel och skydd utredas.

Övrigt

Utländska namn - NO: Pærevrangmose, FI: Hiirensammalet.

Etymologi: oblongus (lat.) = avlång; prefixet ob- (lat.); longus (lat.) = lång.

Uttal: [Brýum oblóngum]

KEY FACTS Shoots 1 cm or less, sometimes with erect, characteristically small-leaved side branches, single or forming loose tufts. Leaves somewhat crowded at shoot apex, concave, ovate, apex obtuse to rounded. Costa distinct, reddish-brown to red, typically ending below apex. Dioicous, but capsules probably relatively common. Capsule reddish-brown, ovoid. Endostome cilia well-developed. Seta short, reddish-brown. Specialised vegetative propagation unknown. - Grows on bare, sandy or clayey, calcium-poor to calcareous soil in relatively exposed situations. The substrate typically remains wet at least throughout winter and spring, but probably dries out during summer. Suitable habitats include forest roadsides, shores, ditches, gravel pits and limestone quarries.

Litteratur

Crundwell, A.C. & Nyholm, E. 1964. The European species of the *Bryum erythrocarpum* complex. *Trans. Brit. Bryol. Soc.* 4: 597-637.

Hodgetts, N. G. (red.) 2015. Checklist and country status of European bryophytes - towards a new Red List for Europe. *Irish Wildlife Manuals* 84. National Parks and Wildlife Service, Department of Arts, Heritage and the Gaeltacht, Ireland.

Nyholm, E. 1993. *Illustrated Flora of Nordic Mosses. Fasc. 3*. Nordisk Bryol. Förening, Köpenhamn och Lund.

Weibull, H. 2008. *Bryum oblongum* dvärgbryum s. 385. I: *Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Bladmossor. Kompaktmossor - kapmossor : Bryophyta : Anoetangium - Orthodontium*. Artdatabanken, SLU, Uppsala.

Författare

Henrik Weibull 2008. Redigerat av Tomas Hallingbäck 2010.